

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Житомирського економіко-гуманітарного
інституту

_____ Катерина ШАФРАНОВА

«02» вересня 2024 р.

СИЛАБУС

**ОК 1.1 ОСНОВИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ (САМОУПРАВЛІННЯ
НАВЧАННЯМ)**

Освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності(тей))

Житомирський економіко-гуманітарний інститут

Обсяг, кредитів: 4(120)

Форма підсумкового контролю: залік

Житомир – 2024 рік

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ**

Викладач	<i>Маслянікова Ірина Вікторівна, доцент кафедри, кандидат психологічних наук, доцент</i>
Асистент викладача	<i>Бородіна Оксана Сергіївна, доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент</i>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Профайл викладача	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=64111
Профайл асистента	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=43802
Канали комунікації	Телефон: 0503172270 Електронна пошта: kaf.socio.zehi@gmail.com
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=13722

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4 кредити ЄКТС	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вид дисципліни обов'язкова	
Загальний обсяг годин – 120 годин	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Модулів – 1	Спеціалізація (назва)	Цикл підготовки <u>загальний</u>	
Змістових модулів – 2			
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u> (назва)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 6 Відсоток аудиторних занять становить: для денної форми навчання – 37% для заочної форми навчання – 10%	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид семестрового контролю: <u>залік</u>	

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми здобуття освіти.

Аудиторне навантаження заочної форми здобуття освіти становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми здобуття освіти мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: вивчення і використання здобувачем освіти основ самоуправління навчанням як засобу підвищення ефективності і вдосконалення його самоосвітньої діяльності, вибудовування і реалізації траєкторії саморозвитку протягом усього життя.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення здобувачів освіти з основами мотивації і самомотивації з метою спонукання їх до ефективного виконання мети і завдань освітнього процесу;
- надання допомоги здобувачам освіти при виборі цілей, встановленні їх пріоритетності і формуванні планів навчання;
- ознайомлення здобувачів освіти із основами самоорганізації навчання з урахуванням їх психофізіологічних особливостей;
- ознайомлення здобувачів освіти із основами формування інформації та її ефективного використання у процесі навчання;
- надання допомоги здобувачам освіти у питаннях самоконтролю навчання;
- визначення місця освіти та самоосвіти у змісті професійної підготовки майбутніх фахівців;
- розкриття сучасних методико-технологічних засад лекційно-семінарсько-практичної форми організації навчання у вищій школі та фаховій передвищій освіті;
- розширення знань щодо організаційно-методичної, освітньої та наукової роботи здобувачів освіти;
- ознайомлення здобувачів освіти із інноваційними технологіями в організації освітнього процесу у вищій школі та фаховій передвищій освіті;
- стимулювання розвитку європейської ідентичності та самоактуалізації здобувачів освіти.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Навчальна дисципліна «Основи навчання студентів (самоуправління навчанням)» призначена для вивчення здобувачами вищої освіти.

Висвітлюються основи самоуправління здобувача освіти своєю навчальною діяльністю.

Формуються основні проблеми самоорганізації навчання, визначаються мета, завдання та особливості самоуправління навчанням, розкриваються його функції й техніка виконання практичних вправ.

Грунтовно висвітлюється питання змісту і структури мотивації, стадії мотиваційного процесу і його особливості стосовно навчання, стан мотивації і адаптації студентів-початківців до навчання, пропонуються конкретні рекомендації щодо самомотивації студента до ефективного навчання.

Головна увага зосереджується на принципах і видах планування, виборі цілей навчання і встановленні їх пріоритетності.

Особлива увага приділяється питанням організації навчання, денному розпорядку з використанням індивідуальних біоритмів, організації робочого місця здобувача освіти і його самостійної роботи, видам навчальних записів і раціональному веденню студентських конспектів.

Розкриває функції, види контролю, контроль процесу і результатів навчання, наводить рекомендації щодо підготовки до поточного і семестрового контролю навчання, пропонує методику комплексної оцінки діяльності здобувача освіти.

Дисципліна орієнтована на формування готовності здобувачів освіти, які розпочинають навчання в закладі фахової передвищої чи вищої освіти до самоосвітньої діяльності, до засвоєння знань, умінь, навичок, компетентностей, до аудиторної і самостійної роботи відповідно до завдань, визначених навчальним планом і окремо взятими дисциплінами.

За підсумками вивчення курсу здобувач освіти повинен демонструвати такі результати:

Він має знати:

- основний зміст освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти та у вищій школі;
- види та зміст аудиторної роботи;
- психологічні особливості навчання здобувачів освіти;
- наукові основи інтелектуальної діяльності здобувачів освіти;
- особливості організації самостійної роботи здобувачів освіти та методику її організації;
- можливості застосування інформаційних технологій у навчанні;
- специфіку самоменеджменту як основи організації навчання здобувачів освіти;
- особливості організації взаємодії у ЗВО;

- технології самоорганізації навчання;
- сучасні стратегії ефективного навчання;
- поняття самомотивації та самоконтролю особистості;
- феномен лідерства як елемент процесу розвитку особистості здобувача освіти;
- характеристику основних інноваційних технологій організації пізнавальної діяльності у вищій професійній школі;
- зміст професійних компетентностей.

Він має вміти:

- творчо застосовувати теоретичні знання з дисципліни в організації власної освіти та самоосвіти;
- працювати на лекціях та практичних заняттях;
- застосовувати правила конспектування лекції;
- складати конспект до семінарського заняття;
- застосовувати особливості підготовки до семінарського/практичного заняття;
- доповідати на семінарських заняттях, брати участь у дискусіях;
- складати реферат;
- користуватись дистанційними технологіями навчання, мати навички ефективної роботи на електронних платформах Moodle, Zoom/Google Meet;
- організовувати навчальний матеріал відповідно до сучасних форм впорядкування академічного професійного знання;
- організовувати самостійну роботу з навчальною та науковою літературою;
- застосовувати методику самостійної підготовки до модульного контролю, заліків та іспитів;
- здійснювати самоорганізацію особистості як основу самоменеджменту майбутнього фахівця;
- застосовувати правила організації взаємодії у ЗВО;
- володіти ситуацією, мати сформовані навички стресостійкості;
- планувати свій робочий і вільний час;
- організовувати робоче місце для навчання вдома;
- застосовувати навички лідерства як елемент процесу розвитку особистості здобувача освіти.

Перелік компетентностей та програмних результатів

Загальні компетентності

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності

- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації у процесі управління.

Програмні результати

- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації в різних сферах діяльності організації.
- ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

4.1. Структура навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань	
	денна форма							заочна форма								
	Усього	аудиторна					самостійна робота	Усього	аудиторна					самостійна робота		
		у тому числі							у тому числі							
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальна робота			лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Змістовий модуль 1.																
Самоуправління навчанням студента як основа для побудови індивідуальної освітньої траскторії																
Тема 1. «Основи навчання студентів (самоуправління навчанням)» у змісті сучасної освіти	12, 5	2		1			9,5	14	2					14	АР, ІЗ, СР	
Тема 2. Психологічні особливості навчання студентів	14, 5	4		1			9,5	14						14	АР, ІЗ, СР	
Тема 3. Лекція, самостійна та індивідуальна роботи як форми навчання у закладі вищої і фахової передвищої освіти	15, 5	4		2			9,5	15						14	АР, ІЗ, СР	
Тема 4. Практичне, семінарське та лабораторне заняття та їх роль у впровадженні рефлексивної моделі навчання	15, 5	4		2			9,5	15						14	АР, ІЗ, СР	
Модульний контроль															тести	
Разом за змістовим модулем 1	58	14	-	6	-		38	58	2	0				56		
Змістовий модуль 2.																
Організаційні засади навчання та самонавчання здобувачів освіти																
Тема 5. Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя	15, 5	4		2			9,5	16	4	2				14	АР, ІЗ, СР	
Тема 6. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі та фаховій передвищій освіті	15, 5	4		2			9,5	16							14	АР, ІЗ, СР
Тема 7. Самоменеджмент як основа організації навчання студента	15, 5	4		2			9,5	16							14	АР, ІЗ, СР
Тема 8. Особливості організації взаємодії в закладі освіти	15, 5	4		2			9,5	14							14	АР, ІЗ, СР
Модульний контроль	1							1								Залік у формі тестів
Разом за змістовим модулем 2	62	16	-	8	-		38	62	4	2				56		
Усього годин	120	30		14			76	120	6	2				112		

Примітки: АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІЗ – індивідуальне завдання.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: ситуаційні вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів вищої освіти із сучасною літературою та підручниками; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення.
2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: ситуаційні вправи, приклад.
3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка.
4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, самореалізація.
5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, стимуляційні ігри.
6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовуються для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби

навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

Методика викладання навчальної дисципліни — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами та порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами слуху

Для здобувачів освіти з вадами слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має ваду слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з вадами слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших

навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з руховими порушеннями

Здобувачі освіти з руховими порушеннями, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з руховими порушеннями навчатися без необхідності фізично перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голівки).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг виконуваних письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

Рекомендована література Основна

1. Базиленко А.К., Іванова І.Б., Кириленко В.Г., Кондукоцова Н.В. Рекомендації студентам щодо активного онлайн-навчання в умовах онлайн-освіти: навч. метод. посіб. / А. К. Базиленко, І. Б. Іванова, В. Г. Кириленко, Н. В. Кондукоцова. К. : Університет "Україна", 2020. 85 с.

2. Бибик С.П. Самоменеджмент / С. П. Бибик, Г. М. Сjuta. Харків : Фоліо, 2017. 494 с.

3. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика : монографія / [С. Калашнікова, Н. Базелюк, О. Базелюк та ін.] ; за наук. ред. С. Калашнікової. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с.

4. Комар В.Ю. Створення концептуальних десяткових моделей творчого самоуправління навчанням студентів управлінських спеціальностей. С. 202-205 / Соціально-економічний потенціал України та країн Європи: правове регулювання, проблеми і тенденції розвитку; матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та науковців, м. Київ, 17 травня 2018 р. К. : Університет «Україна», 2018. 300 с.

5. Комар В.Ю. Створення інформаційно-аналітичної картини самоуправління професійною підготовкою студентів державно-управлінських спеціальностей. Університетські наукові записки, Часопис Хмельницького університету управління та права. №1 (61). 2017. С. 305-316.

6. Комар Ю.М., Поважний О.С., Комар С.Ю. Основи навчання студента. В 4 кн. Кн. 1. Самоуправління навчанням : малоформатний навч.- метод. посібник. У 2 ч. Ч. 1. Анований конспект лекцій / За заг. ред. В. В. Дорофієнка. Донецьк : ДонДУУ, 2009. 305 с.

7. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: https://naqa.gov.ua/академічна_добросесність.
8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
9. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». 2021. № 12 (44). С. 172–177.
10. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко, С. М. Бойко, М. О. Котелюх, П. Д. Червоний, О. В. Медведєва; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
11. Прищак М.Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
12. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
13. Про освіту: Закон України від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
14. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 №286-р «Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>.

Додаткова

1. Бородіна О.С. Освіта впродовж життя – вимога сьогодення. *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти*: збірник матеріалів Всеукр. наук.-пр. інтернет-конф. (Бердянськ, 23-24 жовтня 2019 р.). Бердянськ : Бердянський державний педагогічний університет, 2019. С. 64-67.
2. Бородіна О.С. Соціальна адаптація особистості при взаємодії з сучасними інформаційними технологіями. *Молодь: освіта, наука, духовність*: XVII Всеукр. наук. конф. студ. і молодих вчених (Київ, 27-28 травня 2020 р.). Київ : Університет “Україна”, 2020. С. 165-167.
3. Бородіна О.С. Моделювання ситуацій професійної діяльності студентів у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки*: міжнар. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти (Рівне, 21-22 травня 2020 р.). Ч.2. Рівне. 2020. С. 49-52.
4. Бородіна О.С. Роль самоосвіти в професійній підготовці із врахуванням інклюзивних умов. *Гуманітарна наука XXI століття: сучасні виклики в галузі права, освіти, соціальних та поведінкових наук* : матеріали заочної міжнар. наук.-практ. конф. (Чернігів, 06 листопада. 2020 р.) / гол. ред.: О.М. Тогочинський; Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів : Академія ДПіС, 2020. С.11-13.
5. Бородіна О.С. Самоосвіта педагогічних працівників як невід’ємна складова ефективної професійної діяльності. Електронний збірник наукових праць ЗОППО «Психолого-педагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників у системі неперервної освіти» : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 10-12

листопада 2020 р.). № 5(42). Запоріжжя. 2020. URL:
https://drive.google.com/file/d/1C3BrB6Y82CmwOYe_P9pYUFcTWIbyyGyt/view

6. Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів / А. П. Авдєєнко, Л. В. Дементій, О. Є. Поляков // Проблеми освіти. 2001. Вип. 24. С. 108-111.

7. Базиленко А.К. Психологічні чинники формування соціальної активності студентської молоді (на прикладі студентського самоврядування) дис. канд. псих. наук: 13.00.01 / Інститут психології ім. Г. С. Костюка. К., 2018.

8. Бутенко Н. Комуникативні процеси у навчанні : підручник. К. : КНЕУ, 2004. 383 с.

9. Вища освіта України і Болонський процес [Текст] : навчальний посібник / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук [та ін.]; за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2004. 384 с.

10. Довідник користувача європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) / упор. : Т. В. Фініков [та ін.]; за ред. І. О. Вакарчука. К. : Україна, 2009. 160 с.

11. Калошин В.Ф. Як навчити вчитися / В. Ф. Калошин. Х. : Вид. група «Основа», 2014. 224 с.

12. Кобзар О.Б. Дидактична роль лекції в навчальному процесі вищої школи // Педагогіка і психологія. 2001. №3-4. С. 104-109.

13. Кожухар О.І. Тестове оцінювання – важлива форма контролю організації самостійної роботи студентів // Матеріали міжнародної науково- практ. конф. «Актуальні проблеми методики навчання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах». Випуск 2. Харків : ФОП Павлов М.Ю., 2010. С. 3-7.

14. Коломієць В.О. Як виконувати курсову роботу : метод. посіб. для студ. вищих пед. навч. закл. К. : Вища школа. 2003. 66 с.

15. Комар Ю.М., Поважний О.С., Комар С.Ю. Основи навчання студента. В 4 кн. Кн. 1. Самоуправління навчанням. У 2 ч. Ч. 2. Зміст практичних занять і методичні рекомендації до їх виконання: Малоформатний навч.-метод. посібник / За заг. ред. В. В. Дорофієнка. Донецьк : ДонДУУ, 2009. 167 с.

16. Комар Ю.М. Самоменеджмент навчання : навчальний посібник. Донецьк : Норд-Прес, ДІРСП, 2005. 132 с.

17. Котляр Р.В. Студент у вузі: методичні рекомендації по організації навчальної та самостійної роботи студентів. Миколаїв, 2002.

18. Малихін О.В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. 307 с.

19. Мостова І.М. Навчання без надмірних зусиль. Чернівці, 2000. 96 с.

20. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок на повну. Наш формат, 2018. 272 с.

21. Пасмор Н.П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів. К., 2006.

22. Пащенко С.Ю. Проблема взаємовідносин між студентом та науковим керівником / С. Ю. Пащенко, Т. Г. Дорошенко, О. І. Заноздра // Вісник Запорізького

національного університету. 2010. №2(13). С. 214-222.

23. Пивовар С.Ф. Самостійна підготовка студентів / С. Ф. Пивовар // Історія України : навчально-методичний посібник для семінарських занять / В. М. Литвин, В. Ф. Колесник та ін.; За ред. В. М. Литвина. К. : Знання-Прес, 2006. С. 435-460.

24. Чкан А.С. Самоменеджмент : навчальний посібник для студентівосвітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Менеджмент» / А. С. Чкан, С. В. Маркова, Н. М. Коваленко. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.

25. Штепа О.С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості) : навч.посіб. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів; Дрогобич : Коло, 2012. 362 с.

26. Швирка В.М. Квест як сучасна технологія навчання у вищій школі. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. 2019. № 6 (329), жовтень. Ч. 2. С. 135-141

27. Янц Н. Проблемна лекція як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів // Педагогіка. Гуманітарний вісник. №19. С. 277-281.

28. David Allen Getting Things Done: The Art of Stress-Free Productivity: Penguin (Non-Classics. 2001. 278 p.

29. Lyndon H. Jones, Paul Loftus, Lyndon Jones. Time Well Spent: Getting Things Done Through Effective Time Management. 2009. 240 p.

30. Forsyth Patrick. Successful Time Management. Kogan Page, 2007. 152 p.

31. Seiwert L., Woeltje H. Effective Time Management : Using Microsoft Outlook to Organize Your Work and Personal Life. PDF Microsoft Press, 2011. 272p.

7.4. Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/ua/>

2. Електронна бібліотека Національної Академії педагогічних наук України. Режим доступу: https://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SLIR&P21DBN=SLIR&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=RES0000202

3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (парламентська). Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>

4. Український інститут національної пам'яті. Режим доступу: <https://www.memory.gov.ua/>

5. Нормативна база освітнього процесу у ЗВО та передвищої освіти. Режим доступу: www.rada.gov.ua

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	«Основи навчання студентів (самоуправління навчанням)» у змісті сучасної освіти	5
2.	Психологічні особливості навчання студентів	5
3.	Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя	5
4.	Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі	5
5.	Лекція як основна форма навчання у закладі вищої освіти	5
6.	Практичне заняття і його роль у впровадженні рефлексивної моделі навчання	5
7.	Самостійна та індивідуальна робота здобувача освіти	5
8.	Самоменеджмент як основа організації навчання студента	5
9.	Особливості організації взаємодії у ЗВО	5
10.	Ознаки навчально-дослідної роботи студентів	5
11.	Розрізнення навчально-дослідної та науково-дослідної роботи студентів	5
12.	Напрями організації НДРС	5
13.	Форми організації та проведення НДРС в університеті	5
14.	Зміст роботи наукових гуртків та проблемних семінарів	5
15.	Самомотивація та самоконтроль	6
Разом:		76

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Самоуправління навчанням студента як основа для побудови індивідуальної освітньої траєкторії			
Тема 1. «Основи навчання студентів (самоуправління навчанням)» у змісті сучасної освіти (9,5 год)	Самостійна робота	1	I-II
Тема 2. Психологічні особливості навчання студентів (9,5 год)	Самостійна робота	1	III-IV
Тема 3. Лекція, самостійна та індивідуальна роботи як форми навчання у закладі вищої і фахової перед вищої освіти (9,5 год)	Самостійна робота	1	V-VI

Тема 4. Практичне, семінарське та лабораторне заняття та їх роль у впровадженні рефлексивної моделі навчання (9,5 год)	Самостійна робота	1	VII- VIII
<i>Всього: 38 год.</i>	<i>Всього: 4 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Організаційні засади навчання та самонавчання здобувачів освіти			
Тема 5. Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя (9,5 год)	Самостійна робота	1	IX-X
Тема 6. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі та фаховій передвищій освіті (9,5 год)	Самостійна робота	1	XI-XII
Тема 7. Самоменеджмент як основа організації навчання студента (9,5 год)	Самостійна робота	1	XIII-XIV
Тема 8. Особливості організації взаємодії в закладі освіти (9,5 год)	Самостійна робота	1	XV
<i>Всього: 38 год.</i>	<i>Всього: 4 балів</i>		
<i>Разом: 76 год.</i>	<i>Разом: 8 балів</i>		

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається із двох 2 модулів.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем вищої освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача вищої освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою.

	Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач вищої освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу вищої освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу вищої освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Макс имал ьна кільк ість балів за один ицю	Модуль 1		Модуль 2	
		кільк ість один иць	макс имал ьна кільк ість балів	кільк ість один иць	макс имал ьна кільк ість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Відвідування лекцій	0	0	0	0	0
1.2. Відвідування практичних занять	0	0	0	0	0
1.3. Робота на практичному занятті	5-10	4*5	20	3*10	30
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	1	4	4	4	4
1.5. Виконання модульної роботи	10	1	10	1	10
1.6. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)					
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 78					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					
2.1. Підготовка тез на конференцію	10				
2.2. Участь у науковій студентській конференції	5				
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 15					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2		
T1-T4	T5-T8	30	100
30	40		

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

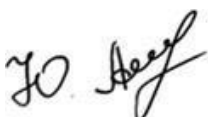
Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу навчальної частини за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</i>
Політика щодо академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Політика щодо відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно ознайомитись із електронними презентаціями лекцій та іншим матеріалом до курсу при об'єктивних причинах пропуску занять, розміщених на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

В.о. завідувача кафедри
менеджменту та туризму
(посада, звання)

(підпис)

Юлія ДИВИНСЬКА
(прізвище та ініціали)

27 серпня 2024 р.